

**Sprawozdanie z realizacji Programu Współpracy Miasta Bełchatowa z organizacjami
pozarządowymi oraz podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy
z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, za rok 2013.**

Bełchatów kwiecień 2014

Rozdział I

Informacje wstępne

Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz.U. Nr 96, poz. 873 z późn. zm.) nakłada na organy administracji publicznej obowiązek realizacji zadań ze sfery publicznej, we współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego, o których mowa w art. 3 ust. 3 cytowanej ustawy tj.:

- z osobami prawnymi i jednostkami organizacyjnymi działającymi na podstawie przepisów o stosunku Państwa do Kościoła Katolickiego w Rzeczypospolitej Polskiej, o stosunku Państwa do innych kościołów i związków wyznaniowych oraz gwarancjach wolności sumienia i wyznania, jeżeli ich cele statutowe obejmują prowadzenie działalności pożytku publicznego,
- z stowarzyszeniami jednostek samorządu terytorialnego,
- z spółdzielniami socjalnymi,
- z spółkami akcyjnymi i spółkami z ograniczoną odpowiedzialnością oraz klubami sportowymi będącymi spółkami działającymi na podstawie przepisów ustawy z dnia 25 czerwca 2010 r. o sporcie (Dz. U. z 2010 r. Nr 127, poz. 857z późn. zm.), które nie działają w celu osiągnięcia zysku oraz przeznaczają całość dochodu na realizację celów statutowych oraz nie przeznaczają zysku do podziału między swoich członków, udziałowców, akcjonariuszy i pracowników.

Podstawowe znaczenie w tej kwestii ma art. 5a, ust. 1 ustawy nakładający na organ stanowiący samorządu terytorialnego obowiązek uchwalenia rocznego programu współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego.

Zgodnie z art. 5a, ust.3, wyżej wymienionej ustawy, organ wykonawczy jednostki samorządu terytorialnego, nie później niż do dnia 30 kwietnia każdego roku, jest obowiązany przedłożyć organowi stanowiącemu jednostki samorządu terytorialnego **sprawozdanie** z realizacji programu współpracy za rok poprzedni, **co czyni przedkładając niniejszy dokument.**

Rozdział II

Informacja o Programie Współpracy na 2013 r.

Od 2004 roku, Rada Miejska w Bełchatowie corocznie uchwała program współpracy z organizacjami pozarządowymi, który określa obszary i zasady oraz formy współpracy Miasta Bełchatowa z organizacjami pozarządowymi oraz zawiera wykaz zadań priorytetowych, stanowiących podstawę dla władz Miasta do dysponowania środkami publicznymi, przeznaczonymi na finansowanie lub dofinansowanie zadań publicznych, pozostających we właściwości samorządu Miasta, a realizowanych przez organizacje pozarządowe i podmioty, o których mówi wyżej cytowana ustawa.

Rada Miejska w Bełchatowie, Uchwałą Nr XXXI/261/12 z dnia 29 listopada 2012 roku przyjęła dokument programowy dotyczący współpracy Miasta Bełchatowa z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na 2013 rok. Program miał otwarty charakter i był poddany konsultacjom społecznym organizacji pozarządowych w tym poprzez reprezentujący je Zespół Konsultacyjny. Organizacje III sektora są partnerem samorządu w realizacji zadań na rzecz lokalnej społeczności. Pobudzają aktywność społeczną, zajmują się często sprawami niepopularnymi, bądź niedostrzeganymi, działają w oparciu o ekonomiczną efektywność. Niejednokrotnie, za ich pośrednictwem społeczeństwo może wyartykułować swoje potrzeby.

Rozdział III

Formy współpracy

Współpraca Miasta Bełchatowa z organizacjami pozarządowymi w roku 2013 miała charakter finansowy i pozafinansowy.

Współpraca o charakterze finansowym polegała na zlecaniu realizacji zadań publicznych i odbywała się w formach powierzania lub wspierania zadań publicznych realizowanych przez organizacje pozarządowe i podmioty, o których mówi cytowana ustawa. Zlecanie realizacji zadań publicznych następowało w trybie otwartego konkursu ofert i było realizowane przez następujące komórki Urzędu Miasta: Zespół ds. Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi, Zespół ds. Pomocy Społecznej i Zdrowia oraz Zespół ds. Kultury i Sportu.

W ramach ogłoszonych na 2013 rok otwartych konkursach ofert wpłynęło 124 ofert od 58 organizacji i podmiotów, o których mówi ustawa o działalności pożytku publicznego. Dofinansowanie otrzymały 57 organizacje i podmioty realizujące zadania zawarte w 115 ofertach.

Na 2013 rok zlecane były zadania w następujących obszarach:

- pomoc społeczna rozumiana jako zaspakajanie podstawowych potrzeb najuboższych mieszkańców miasta oraz przeciwdziałanie negatywnym skutkom wykluczenia społecznego;
 - zlecono realizację 6 zadań publicznych na kwotę dotacji 175.000 zł. Zrealizowane zadania w zakresie pomocy społecznej obejmowały działania na rzecz osób bezdomnych i zagrożonych bezdomnością, na rzecz osób dotkniętych ubóstwem, na rzecz dzieci i młodzieży z rodzin niewydolnych wychowawczo i o niskim statusie społecznym, przełamujące izolację społeczną osób niepełnosprawnych.
- ochrona zdrowia, rozumiana jako kształtowanie i wzmacnianie postaw prozdrowotnych oraz aktywne rozwiązywanie problemów ochrony zdrowia, niepełnosprawności i rehabilitacji;
 - zlecono realizację 12 zadań na kwotę 43.500 zł. Zrealizowane zadania w zakresie ochrony zdrowia dotyczyły organizacji przedsięwzięć o charakterze profilaktyki zdrowotnej, inicjatyw propagujących honorowe krwiodawstwo, realizacja przedsięwzięć edukacyjnych w zakresie pomocy przedmedycznej. Mających na celu kształtowanie i wzmacnianie postaw prozdrowotnych poprzez aktywizację mieszkańców Bełchatowa do wspólnego, aktywnego rozwiązywania problemów ochrony zdrowia.
- przeciwdziałanie alkoholizmowi. Zadania z zakresu terapii uzależnień i przeciwdziałania przemocy w rodzinie (w tym wypoczynek letni dzieci i młodzieży) - zlecono realizację 26 zadań publicznych na kwotę 469.000 zł oraz

- zwalczanie narkomanii. Zadania z zakresu terapii uzależnień zlecono realizację 3 zadania publiczne na kwotę 30.000 zł;

Walka z uzależnieniami (w tym dopalacze) - przeciwdziałanie alkoholizmowi i narkomanii oraz przemocy w rodzinie to główne zadania jakie zostały zrealizowane w tym zakresie, poprzez realizację programów terapeutycznych w oparciu o Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2013 oraz Miejski Program Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2013 - 2016.

- kultura fizyczna i sport rozumiana jako popularyzacja sportu i rekreacji wśród mieszkańców;

- powierzono do realizacji jedno zadanie w ramach rozdziału obiekty sportowe, na kwotę 730.000 zł;

- powierzono do realizacji 4 zadania z zakresu kultury fizycznej i sportu na kwotę łączną 47.000 zł;

- zlecono realizację 41 zadań z zakresu kultury fizycznej i sportu na łączną kwotę 446.000 zł.

Popularyzacja sportu i rekreacji wśród mieszkańców Bełchatowa obejmowała realizację zadań w zakresie kultury fizycznej i sportu w szczególności poprzez organizację cyklicznych imprez sportowych wpisanych w kalendarz imprez sportowych Miasta Bełchatowa, realizację inicjatyw sportowo- rekreacyjnych w tym dla osób niepełnosprawnych, realizację zajęć sportowo- rekreacyjnych oraz szkoleń sportowych o charakterze masowym i ciągłym oraz powierzenie organizacji cyklicznych imprez sportowych wpisanych w kalendarz imprez sportowych Miasta Bełchatowa.

- oświata i wychowanie rozumiana jako wzbogacanie oferty działań edukacyjnych i wychowawczych;

- zlecono realizację 7 zadań na łączną kwotę 25.000 zł;

Zadania publiczne zrealizowane w zakresie oświaty i wychowania dotyczyły realizacji autorskich projektów edukacyjnych, inicjatyw mających na celu ochronę środowiska lokalnego i edukację ekologiczną.

- kultura i ochrona dziedzictwa narodowego w szczególności rozumiana jako zwiększenie oferty kulturalnej miasta;

- zlecono organizacjom do realizacji 11 projektów na łączną kwotę 39.500 zł, mających na celu realizację przedsięwzięć o charakterze lokalnym, zadań popularyzujących dziedzictwo narodowe.

- turystyka i rekreacja rozumiana jako wspieranie rozwoju turystyki oraz promowanie walorów turystycznych miasta i okolic;

- zlecono do realizacji 1 zadanie na kwotę 4.000 zł.

Zadania publiczne zrealizowane poprzez wsparcie organizacji pozarządowych oraz podmiotów określonych w art.3 ust. w/w ustawy miały na celu lepsze i pełniejsze wykorzystanie walorów turystycznych, krajobrazowych, rekreacyjnych miasta i okolic.

- bezpieczeństwo publiczne i ochrona p.pożarowa. Zadania z zakresu ratownictwa, prewencji i ochrony ludności;

- zlecono do realizacji 4 zadania na kwotę 6.000 zł.

W wyniku zrealizowanych działań propagowano działania w zakresie bezpieczeństwa publicznego, a w szczególności:

a) ratownictwo,

b) ochronę ludności,

- gospodarka komunalna i ochrona środowiska rozumiana jako działania ekologiczne, ochrony środowiska i ochrony zwierząt;

- zlecono do realizacji jedno zadanie w kwocie dotacji 2.500 zł. Realizacja działań ekologicznych w zakresie ekologii i ochrony środowiska naturalnego.

Łącznie w 2013 przekazano organizacjom pozarządowym i podmiotom, o których mówi ustawa o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie w ramach otwartego konkursu ofert kwotę 2.017.500 zł.

Nowelizacja ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie pozwala na dofinansowywanie zadań publicznych o wartości do 10 000 zł. bez ogłaszania otwartych konkursów ofert, jednocześnie ustawa pozwala na składanie jednej oferty przez kilka organizacji łącznie. A zatem małe organizacje łącząc swoje siły mogły realizować duże projekty. Wprowadzana forma spółdzielni socjalnych, pozwolić ma na dodatkowe zdobywanie środków.

Z trybu pozakonkursowego skorzystały 4 organizacje, które spełniły wymagane prawem obostrzenia tj.:

- wysokość dofinansowania lub finansowania zadania publicznego nie przekracza kwoty 10 000 zł,
- zadanie ma być zrealizowane w okresie nie dłuższym niż 90 dni,
- jedna organizacja nie może w jednym roku kalendarzowym otrzymać w ten sposób więcej niż 20 000 zł,
- wysokość środków finansowych przeznaczonych przez urząd w tym trybie nie może przekroczyć 20% wysokości dotacji planowanych w roku budżetowym na realizację zadań publicznych.

Ogólna kwota dofinansowania realizacji tych zadań wyniosła 29.300 zł.

Zadania te obejmowały przede wszystkim inicjatywy w zakresie ochrony zdrowia i przeciwdziałania alkoholizmowi skierowanych do szerokiego grona odbiorców. Wśród zadań realizowanych w trybie art.19a w/w ustawy znalazły się zadania z zakresu ochrony zdrowia : działania Bełchatowskich Amazonek w ramach projektu „ Organizacja XI Spartakiady”, działania profilaktyczne w ramach festynu „ Zdrowa Niedziela” czy też wykonywanie badań słuchu u dzieci w ramach akcji „Słyszę” oraz zadanie z zakresu przeciwdziałania alkoholizmowi poprzez realizację programu aktywizacji mieszkańców schroniska na rynku pracy jako walka z uzależnieniem od alkoholu.

Współpraca o charakterze pozafinansowym opierała się głównie na stałym, bieżącym przepływie informacji dotyczących organizowanych akcji, możliwości pozyskiwania środków oraz udziału w ogłaszanych konkursach zewnętrznych i organizowanych przez Miasto Bełchatów. „Mapa Aktywności” jest w miarę napływających informacji stale aktualizowana, zarówno w zakresie uzupełniania o nowe organizacje jak również o aktualne dane teleadresowe i merytoryczne, działających organizacji. Pozyskanie adresów elektronicznych większości bełchatowskich organizacji pozwala na szybki i wygodny przekaz informacji we wszystkich zakresach dotyczących ich działalności.

Raz w roku organizowana jest Konferencja Bełchatowskich NGO, w trakcie której Koordynator Zespołu ds. Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi składa raport z przeprowadzonego postępowania Otwartego Konkursu Ofert za rok poprzedni oraz wdrażanego postępowania na rok bieżący. Raport obejmuje informację o wysokości środków finansowych rozliczonych i przyznanych oraz informację merytoryczną w zakresie ustalonych priorytetów oraz sposobów przygotowywania i składania niezbędnych dokumentów konkursowych i popełnianych błędów w ich opracowywaniu. Ponadto uczestnicy mogą składać propozycje do programu współpracy na kolejny rok, zapoznają się z bieżącymi aktami prawnymi dotyczącymi ich działalności, otrzymują bieżące informacje w zakresie pozyskiwania środków, możliwości szkoleniowych i organizacyjnych.

VII Konferencja Organizacji Pozarządowych Miasta Bełchatowa odbyła się 19 marca 2013 roku w sali konferencyjnej Urzędu Miasta.

Istotnym elementem współpracy jest bezpośredni kontakt osoby zajmującej się z przedstawicielami zarządów bełchatowskich organizacji. W roku 2013 do tego typu spotkań doszło wielokrotnie. W trakcie tych spotkań omawiano istotne problemy bełchatowskiego III sektora w zakresie działalności merytorycznej jak również spraw organizacyjnych. Dodatkowymi ogniwami współpracy są powołane przez Prezydenta Miasta Zespół Konsultacyjny i Miejska Rada Sportu. Zespół Konsultacyjny odgrywa ważną rolę pośrednika między Miastem, a organizacjami, szczególnie przy pracach konsultacyjnych nad tworzoną corocznie Programem Współpracy. Konsultacje odbyły się w miesiącu wrześniu i październiku 2012 roku i dotyczyły Programu Współpracy na rok 2013.

Miejska Rada Sportu, w 2013 roku, nie miała potrzeby odbycia zebrania plenarnego, natomiast jej przedstawiciele uczestniczyli w pracach komisji stypendialnej, przyznającej stypendia za wybitne osiągnięcia sportowe.

W grudniu 2013 roku przeprowadzone zostały konkursy o tytuł „Dobrodziej Roku 2013” i „Wolontariusz Roku 2013”. Laureatem pierwszego z nich został PPHU „SANEL” Zdzisław Krupa i Janusz Zaniewicz Spółka jawna za wspieranie organizacji pozarządowych w zakresie: oświaty, sportu i kultury.

Tytuł „Wolontariusza Roku 2013” otrzymali:

Pan Marian Wójcik za ogromny i bezinteresowny wkład pracy na rzecz potrzebujących w zakresie edukacji, sportu i kultury, ochrony zdrowia i pomocy społecznej oraz Pan Zbigniew Rydz również za ogromny i bezinteresowny wkład pracy na rzecz potrzebujących w zakresie edukacji, sportu i kultury, ochrony zdrowia i pomocy społecznej. Laureaci otrzymali okazjonalne statuetki oraz stosowne certyfikaty potwierdzające przyznane tytuły.

Bełchatowskie Organizacje Pozarządowe mogą korzystać bezpłatnie z sal urzędu na realizację spotkań organizacyjno-merytorycznych i tak w roku 2013 z tej możliwości skorzystały trzykrotnie, ponadto Miejskie Centrum Kultury udostępniła swoje pomieszczenia na zorganizowanie spotkań autorskich bełchatowskich pisarzy, którzy wydali swoje publikacje dzięki otrzymanym z Miasta dofinansowaniu.

Inną formą wspierania bełchatowskich podmiotów III sektora jest wynajmowanie im, na preferencyjnych warunkach, lokali użytkowych będących w zasobach Miasta Bełchatowa. W pomieszczeniach tych organizacje lokalizują swoje biura i siedziby swoich zarządów. Z tej formy pomocy korzystało w 2013 roku 24 podmiotów.

Coraz wyraźniej rysuje się współpraca organizacji pozarządowych z bełchatowskimi szkołami i instytucjami kultury. Owocem tej współpracy są wspólnie organizowane turnieje wiedzy, konkursy historyczne, literackie i artystyczne, szkolenia z zakresu pierwszej pomocy, akcje informacyjno-promocyjne na tematy zdrowotne, działania wystawiennicze i wydawnicze i wiele innych. Dzięki współpracy organizacji pozarządowej z instytucją kultury i jedną z bełchatowskich parafii udało się przywrócić do życia i bardzo zaktywizować orkiestrę dętą - zadanie to jest kontynuowane.

Ponadto:

- Prezydent Miasta, na wniosek organizacji obejmował honorowym patronatem 35 przedsięwzięć realizowanych przez III sektor, wspierając i popularyzując te zadania. Zadania dot. m.in.: XIII Regionalnego Marszu Szlakiem Powstańców Styczniowych, Regionalnego Festiwalu Kolęd i Pastorałek, Projektu Szlachetna Paczka, Dnia Dobrych Uczynków, 74. Rocznicy powstania AK, Międzynarodowych

Warsztatów Foto Energia, oraz licznych imprez sportowych o zasięgu ogólnokrajowym i międzynarodowym ;

- na bieżąco, wg. potrzeb, udzielano osobom potrzebującym szczegółowych informacji o obowiązujących zasadach przy tworzeniu nowych organizacji oraz udostępniane były druki i formularze zgłoszeniowe i rejestrowe. Do prowadzonego rejestru organizacji dopisano w 2013 roku 3 podmioty;
- w miarę możliwości członkowie organizacji pozarządowych uczestniczą w wymianie doświadczeń z organizacjami z miast partnerskich w kraju i za granicą; i tak w 2013 roku, przedstawiciele bełchatowskiego III sektora uczestniczyli w wyjazdach integracyjno - szkoleniowych do Aubergenville - Francji i Pardubice-Czechy. Podczas ubiegłorocznych Dni Bełchatowa przedstawiciele bełchatowskich organizacji pozarządowych, mieli możliwość spotkań i wymiany doświadczeń z przedstawicielami wszystkich miast partnerskich.

Rozdział IV

Podsumowanie

Jako ocenę realizacji programu, należy przytoczyć kilka wskaźników i wynikających z tych wskaźników wniosków sumujących prezentowane sprawozdanie:

- liczba organizacji biorących udział w otwartym konkursie ofert w 2013 roku wyniosła 58, do ogólnej liczby 100, zarejestrowanych organizacji i podmiotów;
- finansowy wkład własny organizacji i podmiotów wyniósł w 2013 roku 1.182.204,46 zł., przy kwocie dotacji 2.046.800,00 zł przeznaczonej na realizację zadań publicznych;
- liczba uczestników, realizowanych zadań, nie jest możliwa do sumowania, gdyż charakter organizowanych imprez i zadań był ogromnie zróżnicowany i dotyczył od kilku lub kilkunastu osób, aż po imprezy, w których uczestniczyło kilkaset a nawet kilka tysięcy osób. Były również zadania wydawnicze, gdzie zamiast liczby uczestników, podawany był nakład i liczba osób realizujących zadanie.

Wskaźniki te pozwalają na pozytywną ocenę aktywności bełchatowskich organizacji. Ponad 58% podmiotów wzięło udział w Otwartym Konkursie Ofert 2013 i na podstawie bezpośrednich kontaktów, kontroli i informacji podobny odsetek organizacji wykazuje stałą aktywność w prowadzonej działalności. Pozostałe są mało aktywne i swoją działalność traktują jako okazjonalną. Finansowy udział własny organizacji w wysokości 37% do ogólnej kwoty dotacji, wydawać się może niezbyt wysoki, trzeba jednak wziąć pod uwagę fakt, iż bełchatowskie organizacje nie prowadzą komercyjnej działalności, nie uzyskują własnych dochodów z działalności gospodarczej. Jedenaście z nich posiada status organizacji pożytku publicznego, trudno im jednak konkurować o odpis 1 % ze stowarzyszeniami i fundacjami ogólnopolskimi.

Bełchatów - kwiecień 2014 r.